

Ettevõtte varakindlustuse tingimused EK101-2016 (kehtivad alates 25.07.2016)

Käesolevaid tingimusi kohaldatakse ADB Gjensidige Eesti filiaalis (edaspidi Gjensidige) sõlmitud kindlustuslepingutele, mille eesmärk on kindlustada juriidilise isiku vara. Tingimusi kohaldatakse koos Gjensidige kindlustuse üldtingimustega.

Sisukord

1. Kindlustatud ese.....	1
2. Kolmas isik.....	2
3. Kindlustusväärtus.....	2
4. Kindlustusjuhtumid	3
Tuli.....	3
Torustiku lekkimine	3
Vargus.....	4
Vandalism.....	4
Torm.....	4
Üleujutus	5
Klaasi purunemine.....	5
Elektrihäire	5
Koguriskikindlustus.....	5
5. Välistused	6
6. Kahju hüvitamine	6
7. Ohutusnõuded	7

1. Kindlustatud ese

1.1. Kindlustatud ese on kindlustuslepingus märgitud hoone, rajatis, siseviimistlus, kaasomandis olev hoone karp, inventar ja seadmed või kaup, millele on antud kindlustuskaitse.

1.2. Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti, ei kuulu kindlustatud eseme hulka maapind, elusorganismid, taimed, kaid, muulid, laevateed, kanalid, süvendid, lüüsid, ujuvdokid, sularaha, väärtpaberid, võlakirjad, dokumendid, plaanid, joonised, arhiivid, infotöötlussüsteemid ja andmekandjatel sisalduv teave või tarkvara, liiklusregistris registreerimisele kuuluvad mootorsõidukid, õhu- ja veesõidukid, relvad, laskemoon, lõhkeained, näidised, mudelid, näituse eksponaadid, antiik- või kunstilise väärtusega esemed, väärismetallist või -materjalist esemed.

Hoone

1.3. Hoone on katuse, siseruumide ja välispiiretega seaduslik ehitis ning selle olulised osad.

1.3.1. Hoone olulised osad on koormust kandvad tarindid; siseviimistlus; hoone välisviimistlus; hoones asuvad hoonet teenindavad liftid ja eskalaatorid; kohakindlad elektri-, vee-,

kanalisatsiooni-, kütte-, ventilatsiooni-, kliima-, tulekustutus-, side- ja valvesüsteemid (alates ühendusest või sisendist, mis piiristatakse seina, põranda või vahelaega); väljaspool hoonet kinnistu piires asuvad hoonet teenindavad kommunikatsioonitrassid (näiteks elektri-, kütte-, vee-, kanalisatsioonitorustikud vms taristu kinnistu piires, kuid mitte kaugemale kui liitumiskohani); väljaspool hoonet ja hoone külge püsivalt kinnitatud valvesüsteemid raadio- ja teleantennid, ventilatsiooni-, kütte-, kliimaseadmete osad, valgustid ja markiisid.

1.3.2. Kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti, ei kuulu hoone oluliste osade hulka hoones asuvad või hoone külge kinnitatud mobiilsideantennid või juhtmevaba interneti antennid; tootmisliinid, tööpingid, külmutusseadmed, puidutööstusseadmed ja elektrialajaama seadmed; kraanad; jahvatus- ja veskiseadmed; päikesepaneelid; rajatised, jms.

1.4. Kui kindlustatud ese on hoone, siis on kindlustatud ka siseviimistlus ja kaasomandis olev hoone karp.

Rajatis

1.5. Rajatis on maaga kohakindlalt ühendatud objekt, mis ei ole hoone ega kaasomandis olev hoone karp (näiteks piirdeaed, varjualune, lipumast, reklaampost või -stend, bassein) ning selle olulised osad.

1.5.1. Rajatise olulised osad on väljaspool rajatist ja rajatise külge püsivalt kinnitatud valvesüsteemid raadio- ja teleantennid, ventilatsiooni-, kütte- ja kliimaseadmete osad ja valgustid.

1.5.2. Kui kindlustuslepingus ei ole kokkulepitud teisiti, ei kuulu rajatise oluliste osade hulka basseiniseadmed ja -sisustus, tee, raudtee, staadion, mobiilsideantennid või juhtmevaba interneti antennid; tootmisliinid, tööpingid, külmutusseadmed, puidutööstusseadmed ja elektrialajaama seadmed; kraanad; jahvatus- ja veskiseadmed; päikesepaneelid, jms.

Siseviimistlus

1.6. Siseviimistlus on hoone siseruumide osa, mille eemaldamine ei kahjusta hoone püsivust ega välisilmet, kõrvalruumide tarindite osi ega nende valdajate õigusi.

1.6.1. Siseviimistluse hulka kuuluvad mittekandvad vaheseinad; siserõdud ja -trepid; ripplaed; seina- ja põrandakattematerjalid (v.a teisaldatavad vaibad); sanitaarseadmed; avatäited (näiteks uked ja aknad koos klaasidga, sh avatäidete trellid); ruumisise valve-, elektrisüsteem; veevarustuse-, kanalisatsiooni-, kütte-, ventilatsioonitorustike ning nõrkvoolusüsteemide need osad, mille toimimisest ja korrasolekust sõltub ainult kindlustatud ruumide valdaja.

1.6.2. Kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti, ei kuulu siseviimistluse hulka hoone siseruumides asuvad mobiilsideantennid või juhtmevaba interneti antennid; tootmisliinid, tööpingid, külmutusseadmed,

puidutööstusseadmed ja elektrialajaama seadmed; kraanad; jahvatus- ja veskiseadmed, jms.

Kaasomandis olev hoone karp

1.7. Kaasomandis olev hoone karp on katuse ja välispiiretega seaduslik ehitus ning selle kaasomandis olevad hoone osad koos kaasomandis olevate ruumide siseviimistlusega.

1.7.1. Kaasomandis oleva hoone osa on kaasomandis olevad koormust kandvad tarandid; avatäited (näiteks ukсед ja aknad koos klaasidega, sh avatäidete trellid ja korterite välisüksed); kaasomandis oleva hoone osas asuvad hoonet teenindavad liftid ja eskalaatorid; kohakindlad elektri-, vee-, kanalisatsiooni-, kütte-, ventilatsiooni-, kliima-, tulekustutus-, side- ja valvesüsteemid (alates ühendusest või sisendist, mis piiristatakse seina, põranda või vahelaega); väljaspool hoonet ja hoone külge püsivalt kinnitatud valvesüsteemid, raadio- ja teleantennid, ventilatsiooni-, kütte-, kliimaseadmete osad, valgustid ja markiisid.

1.7.2. Kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti, ei kuulu kaasomandis oleva hoone osa hulka mobiilsideantennid või juhtmevaba interneti antennid; tootmisliinid, tööpingid, külmutusseadmed, puidutööstusseadmed ja elektrialajaama seadmed; kraanad; jahvatus- ja veskiseadmed, päikepaneelid; rajatised, jms.

Inventar ja seadmed

1.8. Inventar ja seadmed on kindlustuslepingus märgitud kindlustuskohas asuv materiaalne vara, mis ei ole hoone, rajatis, siseviimistlus, kaasomandis olev hoone karp ega kaup.

1.8.1. Inventar ja seadmed on eelkõige hoones asuvad tootmiseseadmed ja -masinad ning nende varuosad ja tarvikud; tööriistad, mööbel ja sisustustarbed; büroo- ja olmetehnika; laadurid ja tõstukid; järelhaagised jm maismaasõidukid, mis ei kuulu liiklusregistris registreerimisele.

1.8.2. Väljaspool hoonet (st rajatises või väliterritooriumil) asuvad inventar ja seadmed (näiteks hoone välispiiretele kinnitatud markiisid; valgustid; reklaamid; territooriumil asuvad tootmisliinid, laadurid ja tõstukid vms) on kindlustatud üksnes juhul, kui vastav mäрге on kantud kindlustuslepingusse.

1.8.3. Kui inventar ja seadmed on kindlustatud põhivara nimekirja alusel, siis on kindlustatud kogu kindlustuskohas olev ja bilansis arvele võetud materiaalne vara.

1.8.4. Kui inventar ja seadmed on kindlustatud kindlustatava vara nimekirja alusel (seadmeid ja inventari soovitakse kindlustada osaliselt või soovitakse saada kindlustuskaitse ainult konkreetsele esemele või kui põhivara nimekiri ei sisalda kogu vara, mida soovitakse kindlustada), siis on kindlustatud vara, mis on kantud kindlustuslepinguga kaasasolevasse kindlustatud vara nimekirja.

1.8.5. Juhul, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimise ajaks kindlustatava vara nimekirja esitanud, arvestatakse vara kindlustatuks põhivara nimekirja alusel.

Kaup

1.9. Kaup on kindlustuslepingus märgitud kindlustuskohas hoones sees asuv materiaalne vara, mida kindlustatu on soetanud või tootnud müügi eesmärgil (näiteks tooraine, pooltoodang või valmistoodang). Kaubaks peetakse ka kindlustatu valduses olevat materiaalselt vara juhul, kui see on kindlustatu valduses eesmärgiga seda parandada, hooldada või töödelda, samuti pandi-, komisjoni- või hoiulepingu alusel.

1.9.1. Väljaspool hoonet (st rajatises või väliterritooriumil) asuv kaup on kindlustatud üksnes juhul, kui vastav mäрге on kantud kindlustuslepingusse.

2. Kolmas isik

Kolmas isik on isik, kes ei ole kindlustusvõtja ega temaga võrdsustatud isik.

3. Kindlustusväärtus

Hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi kindlustusväärtus

3.1. Hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi kindlustusväärtus on selle taastamis- või jääkväärtus.

3.1.1. Taastamisväärtus on hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi hävimise või kahjustumise korral selle esialgsele kujule taastamiseks tehtavate vähimate võimalike kulutuste maksumus.

3.1.2. Jääkväärtus on hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi taastamisväärtus, millest on maha arvestatud kulumimäär, mis arvestab kindlustatud eseme tüüpi, kasutatud ehitusmaterjale, seisundit, vanust ja kasutusotstarvet. Jääkväärtus on hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi kindlustusväärtuseks, kui kindlustatud eseme kulumimäär on 40% või suurem või kui kindlustuslepingus on kokku lepitud kindlustusväärtuseks jääkväärtus.

Inventari ja seadmete kindlustusväärtus

3.2. Inventari ja seadmete kindlustusväärtus on selle taassoetamisväärtus või turuväärtus.

3.2.1. Taassoetamisväärtus on uue samaväärse (samade tehniliste näitajate ja omadustega) inventari ja seadmete soetamise, sh soetamisega seotud vajalike lisakulude (näiteks mõistlikud transpordi- ja paigalduskulud, tagastamatud maksud ja riigilõivud) maksumus. Taassoetamisväärtus on kindlustusväärtuseks kuni kaheaastase arvutitehnika (arvutid ja nende liseseadmed) või kuni viieaastase muu inventari ja seadmete puhul. Vanuse leidmise aluseks on vara uuena soetamise aasta.

3.2.2. Turuväärtus on samaväärse (samade tehniliste näitajate ja omadustega ning samaväärse kulumimääraga) eseme soetamise ja soetamisega seotud vajalike lisakulude (näiteks mõistlikud transpordi- ja paigalduskulud, tagastamatud maksud ja riigilõivud) maksumus. Kui samaväärset eset ei ole võimalik soetada, siis arvestatakse turuväärtuseks uue samaväärse eseme soetamise maksumus, millest on maha arvatud kindlustatud eseme kulumimäär. Turuväärtus on kindlustusväärtuseks kaheaastase ja vanema arvutitehnika (arvutid ja nende liseseadmed) või viieaastase ja vanema muu inventari ja seadmete puhul.

Kauba kindlustusväärtus

3.3. Kauba kindlustusväärtus on selle sisseostuhind või toodetud kauba omahind.

Kindlustusväärtuse suurenemine kindlustusperioodi jooksul

3.4. Kindlustatud hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi parenduste (s.t väärtuse suurendamine investeringute tegemise kaudu) puhul kindlustusperioodi jooksul kindlustussumma suureneb automaatselt kuni 10% kindlustussummast, kuid mitte rohkem

kui 20 000 €. Gjensidige nõusolekul saab parendusi kindlustada ka eeltoodust suuremale summale, kui vastav kokkulepe märgitakse kindlustuslepingusse.

3.5. Kindlustatud inventari ja seadmete parenduste puhul kindlustusperioodi jooksul kindlustussumma suureneb automaatselt kuni 10% kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 20 000 €. Kui kindlustusperioodi jooksul lisandub kindlustatud inventarile ja seadmetele samas kindlustuskohas uut inventari ja seadmeid, siis kindlustussumma suureneb automaatselt kuni 10% kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 20 000 €. Gjensidige nõusolekul saab parendusi ning inventari ja seadmete lisandumist kindlustada ka eeltoodust suuremale summale, kui vastav kokkulepe märgitakse kindlustuslepingusse.

3.6. Kindlustusperioodi jooksul lisandunud kaup on automaatselt kindlustatud kuni 10% kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 20 000 €, kui see kuulub kindlustatud kaubaga samasse kaubagruppi ja asub kindlustuskohas. Gjensidige nõusolekul saab lisanduvat kaupa kindlustada ka eeltoodust suuremale summale või kaupa, mis ei ole kindlustatud kaubaga samas kaubagrupis, kui vastav kokkulepe kantakse kindlustuslepingusse.

4. Kindlustusjuhtumid

4.1. Kindlustusjuhtumi liigid on järgmised: tuli, torustiku lekkimine, vargus, vandalism, torm, üleujutus, klaasi purunemine, elektrihäire, koguriskikindlustus. Kindlustusjuhtumi liik, millele Gjensidige on andnud kindlustuskaitse, märgitakse kindlustuslepingusse. Kui kindlustuslepingusse ei ole kindlustusjuhtumi liiki märgitud, siis selle kindlustusjuhtumi liigi puhul kindlustuskaitse ei kehti.

Tuli

4.2. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud tuli, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.2.1. tulekahju, sellega kaasnev tahm, suits ja tulekahju kustutustegevus. Tulekahju on lahtine tuli, mis on süttinud väljaspool selleks ettenähtud kollet või on sellest väljunud ja levib omal jõul;

4.2.2. pikselööök. Pikselöögist tekkinud kahju arvestatakse kindlustusjuhtumiks üksnes juhul, kui pikselöögi ja kindlustatud eseme vahel on vahetu kontakt ja selle tõttu tekib tulekahju;

4.2.3. plahvatus (näiteks lõhkekeha või mahuti plahvatus) ning plahvatuse lööklaine;

4.2.4. lennuavarii. Lennuavarii on mehitatud või kaugjuhitava lennuaparaadi, selle osade või laadungi allakukkumine.

Tule välistused

4.3. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud tuli, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning kindlustuse üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.3.1. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme töötlemisel lahtise tule või soojusega. Küttekollete puhul (näiteks ahjud, kaminad, korstnad, katlad, kuivatid vms) ei hüvita Gjensidige kahju, mille on tekitanud tuli küttekoldele või selle osale (küttekolde sisemine kahjustumine, kui tuli ei välju küttekoldest). Juhul, kui küttekoldes olev tuli põhjustab

tulekahju (tuli väljub küttekoldest), on tegemist kindlustusjuhtumiga ja siinset välistust ei kohaldata;

4.3.2. kahju, mis on tekkinud kõrbemise või termokahjustuste tagajärjel, v.a kui selle põhjustas tulekahju, pikselööök, plahvatus või lennuavarii;

4.3.3. kahju, mille on tekitanud seadmele või mahutile seadme- või mahutisisene plahvatus. Gjensidige hüvitab seadme- või mahutisisese plahvatuse tõttu teistele kindlustatud esemetele tekkinud kahju;

4.3.4. kahju, mille on tekitanud pikse kaudne mõju (pikselöögi ja kindlustatud eseme vahel ei olnud vahetut kontakti);

4.3.5. kahju, mis on tingitud seadme hävimisest või kahjustumisest elektrihäire tõttu (v.a kui elektrihäire põhjustas tulekahju).

Torustiku lekkimine

4.4. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud torustiku lekkimine, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.4.1. hoonesisese vee-, kütte-, kanalisatsiooni- või sadeveetorustiku, tulekustutus-, ventilatsiooni- või kliimasüsteemi purunemise tagajärjel sellest vedeliku väljavoolamine või gaasi väljatungimine. Kahju põhjustanud purunenud torustiku või süsteemi enda remondi- või taassoetamiskulu hüvitab Gjensidige kuni 1000 € ulatuses;

4.4.2. samas hoones asuvast kolmanda isiku valduses olevast ruumist vedeliku väljavoolamine või gaasi väljatungimine, kui see tuleneb hoonesisest torustikust või süsteemist (näiteks puruneb kõrvalruumi hoonesisene veetoru, kõrvalruumi valdaja unustab lahti kraani jms);

4.4.3. hoone sisekanalisatsiooni ummistuse tagajärjel heit- või reovee väljavoolamine;

4.4.4. automaatse tulekustutussüsteemi töölerakendumine;

4.4.5. akvaariumist vedeliku väljavoolamine.

Torustiku lekkimise välistused

4.5. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud torustiku lekkimine, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning kindlustuse üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.5.1. kulu, mis on tekkinud ummistuse kõrvaldamisest või torustiku puhastamisest;

4.5.2. kahju, mis on tingitud puhastus- või koristusveest;

4.5.3. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas avatud kraanist, segistist või ventiilist väljavoolanud vedelikust või väljatunginud gaasist;

4.5.4. kahju, mis on tekkinud hoone, rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi välise kanalisatsiooni ummistusest, mittetöötamisest või ebapiisavast läbilaskevõimest;

4.5.5. kahju, mis on tekkinud kaubale, kui seda hoiti ruumi põrandal või vähem kui 12 cm kõrgusel põrandapinnast;

4.5.6. kahju, mille on tekitanud hoonevälisest torustikust või süsteemist väljavoolanud vedelik või väljatunginud gaas;

4.5.7. kahju, mis on tekkinud üleujutusest;

4.5.8. kahju, mille on tekitanud vedeliku või gaasi kindlustuskohta sissetungimine läbi hoone, rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi välise konstruktsiooni (näiteks sein, katus, aken) või tehnosüsteemi;

4.5.9. kahju, mis on tekkinud hoonele, rajatisele, siseviimistlusele või kaasomandis olevale hoone karbile seetõttu, et seda ei kasutata või on jäetud kütmata;

4.5.10. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu;

4.5.11. kahju, mis on tingitud seadme hävimisest või kahjustumisest elektrihäire tõttu;

4.5.12. kindlustusjuhtumi põhjustanud purunenud torustiku või süsteemi enda remondi- või taassoetamiskulu rohkem kui 1000 € ühe kindlustusjuhtumi kohta.

Vargus

4.6. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud vargus, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.6.1. kindlustatud eseme vargus või varguse katse. Varguse või varguse katse puhul hüvitab Gjensidige kahju üksnes juhul, kui kolmas isik pidi kindlustatud esemeni jõudmiseks kõrvaldama tõkke, et ruumi pääseda (näiteks lõhkuma või avama muukraua vms abil suletud ja lukustatud ukse või akna; lõhkuma ehitise piirde vms);

4.6.2. röövimine. Röövimine on kindlustatud eseme äravõtmine kolmanda isiku poolt vägivald kasutamisel või füüsilise vägivald kasutamisega ähvardamisel;

4.6.3. võtmete, puldi või luku avamise koodide vargus. Kui võti, pult või luku avamise kood väljus kindlustusvõtja või tema volitatud isiku valdusest vargusel või röövimisel ja seetõttu on vaja vastav lukk vahetada, hüvitab Gjensidige sellest tulenevad kulutused kuni 1300 € ulatuses ning omavastutust sel juhul ei rakendata;

4.6.4. vargus, mille puhul kolmas isik siseneb hoonesse või ruumi varastatud võtme, puldi või luku avamise koodiga. Gjensidige hüvitab kahju üksnes juhul, kui võtmete, puldi või luku avamise koodide vargusest on politseid teavitatud 24 tunni jooksul pärast võtmete, puldi või luku avamise koodi varguse avastamist;

4.6.5. varguse või röövimise käigus hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi konstruktsiooni või selle osade lõhkumine või rikkumine; hoone rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi välisküljele püsivalt kinnitatud oluliste osade (näiteks välisuks, aken, antenn, ventilatsioonisüsteemi osa vms) vargus.

Varguse välistused

4.7. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud vargus, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.7.1. kahju, kui koos varga või röövliga tegutses kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik;

4.7.2. kahju, kui vargus pandi toime ajal, mil kindlustatud ese oli jäetud valveta (nn avalik vargus);

4.7.3. kahju, kui hoonesse, ruumi või muule objektile on sisenetud varastatud võtme, puldi või lukuavamise koodi abil ning võtme, puldi või lukuavamise koodi vargusest ei ole politseid teavitatud 24 tunni jooksul pärast vahendi varguse avastamist.

Vandalism

4.8. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud vandalism, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või

hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.8.1. kindlustatud eseme tahtlik ja õigusvastane rikkumine või hävitamine kolmanda isiku poolt;

4.8.2. kolmanda isiku juhitud maismaasõiduki (näiteks auto, mootorratas, rong vms) otsasõit kindlustatud esemele, v.a kraana või muu tõsteseadme ümberminek ja/või kukkumine kindlustatud esemele. Gjensidige ei hüvita seda osa kahjust, mis hüvitatakse kohustusliku liikluskindlustuse seaduse alusel;

Vandalismi välistused

4.9. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud vandalism, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.9.1. kahju klaaspinnale, kui klaaspind on kriimustatud, määrdunud või kui selle läbipaistvus on vähenenud, kui klaas ei ole kaotanud vastupidavust ega sea ohtu inimese tervist või elu;

4.9.2. kahju, mis tekkis hoone, rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi osade vargusest;

4.9.3. kahju, mis tekkis varguse või röövimise tagajärjel.

Torm

4.10. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud torm, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.10.1. torm, millega kaasneva tuule kiiruseks on vähemalt 18 m/s;

4.10.2. tormi tagajärjel kukkunud või murdunud eseme kukkumine kindlustatud esemele;

4.10.3. tuule murtud või õhku tõstetud puude langemine kindlustatud esemele, sõltumata tuule kiirusest;

4.10.4. rahe, kui see tekitab purustusi ja halvendab kindlustatud eseme vastupidavust ilmastikule (näiteks katusesse on tekkinud ava, mille kaudu pääseb sadevesi hoonesse vms);

4.10.5. sademete tungimine läbi ava, mis on tekkinud tormikahjustuse tagajärjel.

Tormi välistused

4.11. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud torm, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.11.1. kahju, mis on tekkinud üleujutusest;

4.11.2. kahju, mis on tekkinud sademete tungimisest sulgemata ava kaudu hoonesse, rajatisse või kaasomandis olevasse hoone karpi juhul, kui ava ei ole tekkinud tormi tagajärjel;

4.11.3. kahju, mis on tekkinud vedeliku või gaasi sissetungimisest hoonesse rajatisse või kaasomandis olevasse hoone karpi läbi välise konstruktsiooni (näiteks sein, katus, aken) või tehnosüsteemi. Juhul, kui kahju ei ole tekkinud tormi tagajärjel;

4.11.4. kahju, kui rahe on kindlustatud esemele tekitanud mõlke, kuid mitte läbivaid auke ega avasid;

4.11.5. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu;

4.11.6. kahju, mis on tingitud seadme hävimisest või kahjustumisest elektrihäire tõttu.

Üleujutus

4.12. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud üleujutus, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.12.1. looduslik üleujutus, kus erakorralisest (st üleujutust ei ole toimunud eelmise 5 aasta jooksul) looduslikust veetaseme tõusust (näiteks tormist, sademetest vms ilmastikutingimusest) tekkinud ebaharilikku veehulka (sademete hulk üle 30 mm ühe tunni või lühema aja jooksul) ei suuda maapind ja/või projektikohaselt rajatud ja korrapäraselt hooldatud kuivendussüsteem (näiteks sadevete drenaaži- ja kanalisatsioonisüsteem) vastu võtta või ära juhtida.

Üleujutuse välistused

4.13. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud üleujutus, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.13.1. kahju, mis on tekkinud hoone, rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi vee-, kanalisatsiooni-, sadevee- või küttesüsteemi ning ühisveevärgi, ühiskanalisatsiooni, ühise soojatorustiku purunemisest, lõhkemisest, ummistusest või külmumisest;

4.13.2. kahju, mis on tekkinud hoone, rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi sokli või keldri avast (näiteks sisekanalisatsioonisüsteemi, seinte või muu konstruktsiooni kaudu) sissetunginud pinna-, pinnase- või põhjavee tõttu, kuna konstruktsioon on lagunened, vigastatud või hüdroisolatsioon on ebakvaliteetne;

4.13.3. kahju, mis on tekkinud kaubale, mida hoiti põrandal või vähem kui 12 cm kõrgusel põrandapinnast;

4.13.4. kahju, mis on tekkinud kuivendus- või sadeveekraavi hooldamata jätmisest, kui see takistab sadevee ärajuhtimist;

4.13.5. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu;

4.13.6. kahju, mis on tingitud seadme hävimisest või kahjustumisest elektrihäire tõttu.

Klaasi purunemine

4.14. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud klaasi purunemine, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.14.1. hoonele, sisviimistlusele või kaasomandis olevale hoone karbile statsionaarselt paigaldatud sise- või välisklaasi purunemine ja klaasile kantud kindlustusvõtjale kuuluva reklaami (värvitud või kleebitud tekstid ja kaunistused) kahjustumine. Klaaspindadega on võrdsustatud plastmaterjalid, mida kasutatakse klaasi asemel (näiteks akrüülplastik, polükarbonaat).

Klaasi purunemise välistused

4.15. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud klaasi purunemine, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.15.1. kahju, mis seisneb klaaspinda tekkinud pisipragudest või -vigastustest (kriimustus), kui klaas ei ole kaotanud vastupidavust ega sea ohtu inimese tervist või elu;

4.15.2. kulu, mis on seotud klaasil oleva kleebitud teksti, reklaami vms taastamisega või asendamisega, kui klaas ei ole purunenud;

4.15.3. kahju, mis on tekkinud vigadest klaasi paigaldamisel või töötlemisel või klaasi ebakvaliteedist;

4.15.4. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu.

Elektrihäire

4.16. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud elektrihäire, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju, kui selle põhjuseks on järgmine äkiline ja ettenägematu sündmus:

4.16.1. elektrivoolust tingitud ülepinge, alapinge, voolukõikumine, maandusviga, lühis.

Elektrihäire välistused

4.17. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud elektrihäire, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.17.1. elektrivarustuse katkemise tõttu tekkinud kahju;

4.17.2. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu.

Koguriskikindlustus

4.18. Kui kindlustusjuhtumi liigiks on märgitud koguriskikindlustus, hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme kahjustumise või hävimise äkilise ja ettenägematu sündmuse tõttu, kui vastav sündmus või kahju ei ole kindlustuslepingus või kindlustustingimustes välistatud.

4.18.1. Koguriskikindlustuse puhul hüvitab Gjensidige kahju, mis on tekkinud kindlustatud hoone või kaasomandis oleva hoone karbi välisküljele kinnitatud reklaamile, teadetetahvile, sildile, viidale või jälgimiskaamerale kuni 10% hoone või kaasomandis oleva hoone karbi kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 10 000 €.

4.18.2. kindlustatud eseme määrimine (näiteks värviga, pliiatsiga vms, sh grafiti) kolmanda isiku poolt. Kindlustatud eseme määrimise puhul hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme puhastamise või ülevärvimise kulud kuni 2000 € ulatuses kindlustusperioodi kohta.

Koguriskikindlustuse välistused

4.19. Kui kindlustusjuhtumiks on valitud koguriskikindlustus, ei hüvita Gjensidige lisaks punktis 5.1 (üldised välistused) ning üldtingimustes nimetatud välistustele:

4.19.1. kahju, mis on tekkinud inventarile ja seadmetele, kaubale või rajatisele elektrihäire tagajärjel (v.a kui elektrihäire põhjustas tulekahju);

4.19.2. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu. Seda välistust ei kohaldata, kui ehitus- või remonditegevus on põhjuslikus seoses puhkenud tulekahjuga;

4.19.3. kahju, mis tekkis üleujutuse tõttu;

4.19.4. kahju, mis on tekkinud vedeliku või gaasi sissetungimisest hoonesse, rajatise või kaasomandis olevasse hoone karpi läbi välise konstruktsiooni (näiteks sein, katus, aken) või tehnosüsteemi, välja arvatud juhul, kui kahju on tekkinud tormi tagajärjel.

4.19.5. kindlustusjuhtumi põhjustanud purunenud torustiku või süsteemi enda remondi- või taassoetamiskulu rohkem kui 2000 € ühe kindlustusjuhtumi kohta;

4.19.6. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme töötlemisel lahtise tule või soojusega. Küttekollete puhul (näiteks ahjud, kaminad, korstnad, katlad, kuivatid vms) ei hüvita Gjensidige kahju, mille on tekitanud tuli küttekoldele

või selle osale (küttekolde sisemine kahjustumine, kui tuli ei välju küttekoldest). Juhul, kui küttekoldes olev tuli põhjustab tulekahju (tuli väljub küttekoldest), on tegemist kindlustusjuhtumiga ja seda välistust ei kohaldata;

4.19.7. kahju, mis on tekkinud kõrbemise või termokahjustuste tagajärjel, v.a kui selle põhjustas tulekahju, pikselööök, plahvatus või lennuavarii;

4.19.8. kahju, mille on tekitanud pikse kaudne mõju (pikselöögi ja kindlustatud eseme vahel ei olnud vahetut kontakti);

4.19.9. kulusid, mis on tekkinud ummistuse kõrvaldamisest või torustiku puhastamisest;

4.19.10. kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas avatud kraanist, segistist või ventiilist väljavoolanud vedelikust või väljatunginud gaasist;

4.19.11. kahju, mis on tekkinud hoone, rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi välise kanalisatsiooni ummistusest, mittetöötamisest või ebapiisavast läbilaskevõimest;

4.19.12. kahju, mille on tekitanud hoonevälisest torustikust või süsteemist väljavoolanud vedelik või väljatunginud gaas;

4.19.13. kahju, mille on tekitanud vedeliku või gaasi kindlustuskohta sissetungimine läbi hoone, rajatise või kaasomandis oleva hoone karbi välise konstruktsiooni (näiteks sein, katus, aken) või tehnosüsteemi;

4.19.14. kahju, kui rahe on tekitanud kindlustatud esemele mõlke, kuid mitte läbivaid auke ega avasid;

4.19.15. kahju, kui koos varga või röövliga tegutses kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik;

4.19.16. kahju, kui vargus pandi toime ajal, mil kindlustatud ese oli jäetud valveta (nn avalik vargus);

4.19.17. kahju, kui hoonesse, ruumi või muule objektile on sisenetud varastatud võtme, puldi või lukuavamise koodi abil ning võtme, puldi või lukuavamise koodi vargusest ei ole politseid teavitatud 24 tunni jooksul pärast vahendi varguse avastamist;

4.19.18. kulu, mis on seotud klaasil oleva kleebitud teksti, reklaami vms taastamisega või asendamisega, kui klaas ei ole purunenud;

5. Välistused

Ettevõtte varakindlustuse üldised välistused

5.1. Ettevõtte varakindlustuse üldised välistused kehtivad kõikidele kindlustusjuhtumi liikidele. Lisaks kindlustuse üldtingimustes nimetatud välistustele ning kindlustusjuhtumi liikide juures nimetatud välistustele ei hüvita ettevõtte varakindlustuse korral Gjensidige:

5.1.1. saamata jäänud tulu;

5.1.2. kahju, mille eest vastutab kindlustatud eseme müüja, valmistaja, importija, hooldaja või paigaldaja või kui kahju kuulub hüvitamisele garantii alusel;

5.1.3. kahju, mis on tekkinud ebakvaliteetsest ehitus- või remonditööst;

5.1.4. kahju, mis on otseselt või kaudselt tingitud mittenõuetekohasest projekteerimisest või projekti puudumisest, kui projekt on õigusaktide järgi kohustuslik;

5.1.5. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme paigaldamise, kokkumonteerimise, testimise või katsetamise tõttu;

5.1.6. kahju, mis on tekkinud lõhkeaine valest hoidmisest või lõhkamis-, kaevamis-, rammis- või pinnasetöödest;

5.1.7. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kasutusnõuete rikkumisest (näiteks kindlustatud eseme kasutamine tingimustes või otstarbel, milleks see ei ole ette nähtud, või kasutamine olukorras, mis kujutab kindlustatud esemele ilmset ohtu) või töökorras mitteoleva kindlustatud eseme kasutamisest;

5.1.8. kahju, mis on tekkinud pikaajalisest protsessist (näiteks korrosioon, kõdunemine, katlakivi, kulumine, kondensvee kahjustus, liigniiskus, hallitus, vamm, seenhaigused vms) või kindlustatud eseme tavapärasest kulumisest, kriimustamisest, rikkumisest või materjali väsimisest;

5.1.9. kahju, mis on tingitud elektrikatkestusest;

5.1.10. kahju, mis on tingitud vee- või gaasivarustuse häirest (näiteks alarõhk, ülerõhk, ebakvaliteetne vesi või gaas) või katkestusest. Seda välistust kohaldatakse isegi juhul, kui häire või katkestuse põhjuseks on kindlustusjuhtum;

5.1.11. kahju, mis tekkis kindlustatud eseme kaotamise või kadumise tagajärjel;

5.1.12. kahju, mis on tekkinud seetõttu, et kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustatud eseme seaduslik valdaja pole võtnud pärast kahjujuhtumit tarvitusele piisavaid abinõusid edasise kahju vähendamiseks ja/või ärahoidmiseks;

5.1.13. kahju, mis on tekkinud jää või lume raskusest või liikumisest;

5.1.14. kahju, mille on tekitanud loom või lind;

5.1.15. kahju, mis on tingitud seadme hävimisest või kahjustumisest seadme sisemise purunemise või muu seadmesisese rikke tõttu (näiteks seadmesisene ülerõhk või tsentrifugaaljõud, sisemisest asjaolust põhjustatud elektrihäire, seadme sisemise osa lahtitulek, materjali- või projekteerimisveast tekkinud kahju seadme töökorras detailile);

5.1.16. kulu, mis on tekkinud väljavoolanud vedeliku või väljatunginud gaasi hävimise või kaotsimineku tõttu (st vedeliku/gaasi maksumus);

5.1.17. kindlustusjuhtumi põhjustanud detaili asendamise või parandamise kulu, v.a punktis 4.5.12 nimetatud juhul kuni 1000 eurot ühe kindlustusjuhtumi kohta.

6. Kahju hüvitamine

Hüvitamise põhimõtted

6.1. Gjensidige hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varakahju ja muud kulud kindlustuslepingus kokku lepitud ulatuses.

6.2. Kindlustushüvitise suuruse määramisel võtab Gjensidige aluseks kahjustatud või hävinud kindlustatud eseme kindlustusväärtuse vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.

6.3. Käibemaksu osa, mis tagastatakse käibemaksukohustuslasest kindlustusvõtjale või muule hüvitise saajale käibemaksuseaduse alusel, ei ole kahju osa, v.a kui kindlustuslepingus on kokku lepitud, et kindlustushüvitis makstakse koos käibemaksu osaga.

6.4. Gjensidige tuvastab kindlustatud eseme üle- või alakindlustuse, võrreldes kindlustatud eseme kindlustussummat kindlustusväärtusega.

6.5. Kindlustatud eseme taastamisel on Gjensidigel õigus määrata remonttööde tegija või teenuse osutaja.

6.6. Kahju tekkepõhuse ja kahju suuruse kindlaksmääramisel võib Gjensidige või kindlustusvõtja kasutada eksperdi abi. Ekspertiisikulud kannab

eksperdi hinnangut kasutatav kindlustuslepingu pool või varasemal kokkuleppel mõlemad pooled võrdsest.

6.7. Kindlustussumma on kindlustushüvitise piirmäär ühe kindlustusjuhtumi kohta. Kindlustushüvitise maksmisel kindlustussumma ei vähene.

6.8. Kui kahjusumma on suurem kui kindlustussumma, loetakse kahjusumma võrdseks kindlustussummaga.

Hoone, rajatise, siseviimistluse või kaasomandis oleva hoone karbi kahju hüvitamine

6.9. Kui kindlustusväärtuseks on taastamisväärtus, hüvitab Gjensidige esmalt kindlustushüvitise jääkväärtuse osa, milles on arvesse võetud kindlustatud eseme kulumimäär. Taastamisväärtuse osa hüvitab Gjensidige kindlustatud eseme taastamisel esitatud ehitustööde kuluarvete alusel ainult siis, kui kindlustusvõtja kasutas kindlustushüvitist samas kohas, sama liiki ja sama otstarbega kindlustatud eseme taastamiseks kahe aasta jooksul kahju hüvitamise otsusest alates. Kindlustusvõtja peab tõendama, et kasutas saadud kindlustushüvitist kindlustatud eseme taastamiseks.

6.10. Kui kindlustusväärtuseks on jääkväärtus, hüvitab Gjensidige kahju, kus kindlustatud eseme taastamisväärtusest on maha arvestatud kulumimäär.

6.11. Gjensidige ei hüvita kahjustatud kindlustatud eseme parendamise kulu isegi siis, kui kindlustatud ese oli kindlustatud ülekindlustusega. Kui kahjustunud materjale ei ole kahju hüvitamisel saada, võtab Gjensidige aluseks kahju hüvitamise ajal saada oleva sarnase materjali hinna.

6.12. Gjensidige ei hüvita taastamistööde kallinemist pärast 6 kuu möödumist kahju hüvitamise otsuse tegemisest.

Materiaalse vara (inventar ja seadmed või kaup) kahju hüvitamine

6.13. Kui materiaalse vara kahjustumisel on selle parandamine tehniliselt ja majanduslikult otstarbekas, hüvitab Gjensidige parandamise kulud.

6.14. Kui materiaalse vara parandamine ei ole tehniliselt ja majanduslikult otstarbekas, hüvitab Gjensidige olenevalt eseme vanusest selle taassoetamisväärtuse või turuväärtuse.

6.15. Eseme vanuse leidmiseks lahutatakse kindlustusjuhtumi toimumise aja aastast eseme valmistamise või uuena soetamise aasta.

6.16. Kui ese oli osa kollektsioonist või kogust või osa eseme paarist, hüvitab Gjensidige ainult eseme asenduskulu. Gjensidige ei hüvita kollektsiooni või kogu väärtuse vähenemist. Kui kollektsiooni kuuluva eseme väärtust ei ole võimalik tuvastada, siis hüvitab Gjensidige kahju proportsionaalselt eseme osaga kollektsioonist, paarist või kogust.

6.17. Kui inventar ja seadmed on kindlustatud põhivara nimekirja alusel, tuleb tekkinud kahju hindamiseks ja hüvitamiseks teha ettevõtte varade täielik inventuur ning tuvastada kahjujuhtumi eelne kindlustuskohas asunud kogu bilansiline põhivara, üle- ja puudujääk. Kahju kindlakstegemise ja inventuuri tegemise kohustus on kindlustusvõtjal. Gjensidigel on õigus kaasata inventuuri juurde vaatlejaks audiitor või muu asjatundja.

6.18. Materiaalse vara kindlustusväärtuse hüvitamisel läheb materiaalse vara omandiõigus üle Gjensidigele. Kui materiaalse vara hävimisel valdust ja omandiõigust Gjensidigele üle ei anta, on Gjensidigel õigus vähendada

hüvitist materiaalse vara kindlustusjuhtumi järgse jääkväärtuse võrra.

6.19. Kui kindlustusvõtja saab pärast hüvitise maksmist kadunud või varastatud materiaalse vara täielikult või osaliselt tagasi, peab ta viivitamatult selle valduse ning omandiõiguse Gjensidigele üle andma või tagastama vastava osa kindlustushüvitisest.

Kulude hüvitamine kindlustusvõtjale

6.20. Kui Gjensidigel on kohustus hüvitada tekkinud kahju, hüvitab Gjensidige muu hulgas kindlustusvõtja kantud vajalikud ja mõistlikud kahju kindlakstegemise kulud. Gjensidige ei hüvita eksperti või nõuandja palkamise kulu, kui kindlustusvõtja ei olnud kindlustuslepingu järgi nende palkamiseks kohustatud.

6.21. Gjensidige hüvitab kindlustusvõtjale kahju ärahoidmise või vähendamise seotud mõistlikud kulud.

6.22. Gjensidige hüvitab maksimaalselt 10% kahjustunud eseme kindlustushüvitisest, kuid mitte rohkem kui 10 000 € kindlustusperioodi ja -juhtumi kohta, mis on vajalik kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud ja allesjäänud vara koristamiseks, lammutamiseks, prahi äraveoks ja utiliseerimiseks, kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud.

6.23. Kindlustusvõtja kantud kulude hüvitamisel võetakse arvesse alakindlustust.

7. Ohutusnõuded

7.1. Tingimustes nimetatud ohutusnõuded kehtivad lisaks õigusaktides esitatud nõuetele. Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustatud eseme seaduslik valdaja on kohustatud tundma ja täitma kindlustatud eset puudutavaid õigusakte. Õigusaktidega on võimalik tutvuda Riigi Teataja veebilehe kaudu www.riigiteataja.ee.

Tuleohutus

7.2. Kuivatusahjude vahetus läheduses (kuni 4 m) on keelatud ladustada põlevmaterjali (pool-, toor- ja valmistoodangut).

7.3. Tulekahju puhuks peab olema välja töötatud kirjalik tegevusplaan inimeste ja vara päästmiseks, tulekahjust teatamiseks ja muudeks toiminguteks, millest peavad olema instrueeritud kõik töötajad.

7.4. Tuletõkkeksed peavad olema üldjuhul suletud, välja arvatud automaatsed tuletõkkeksed, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine ja fikseerumine kinniasendis.

7.5. Kindlustatud ese peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega kehtivate normatiivide alusel. Esmased tulekustutusvahendid, evakatsioonitrepid ning -redelid peavad olema töökorras, siltidega varustatult nähtaval ja kättesaadaval kohal.

7.6. Juurdesõiduteed, läbisõidukohad ja juurdepääsud hoonetele, rajatistele, tuletõrje- ja päästevahenditele ning veevõtukohtadele peavad olema vabad ning kasutatavad aasta läbi.

7.7. Lahtised põrandaalused, tunnelid, ventilatsioonikanalid, seadmete alused jne tuleb korrapäraselt/aeg-ajalt puhastada.

7.8. Hoone seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke materjale, aineid, masinaid või seadmeid.

7.9. Kõik vahekäigud ja evakatsiooniteed tuleb hoida vabana.

7.10. Tuleohalikud jäätmed tuleb töökohalt eemaldada, tuleohutuks muuta või neutraliseerida iga päev tööpäeva või vahetuse lõppedes.

7.11. Tuleohalikke jäätmeid tuleb hoida väljaspool hoonet kindlustatud esemest ohutus kauguses või tulekindlate seintega hoidlates.

7.12. Õliseid, rasvaseid või kergesti süttiva vedelikuga immutatud riidelappe jms tuleb hoida tihedalt kaanega suletud tulekindlates nõudes ja ohutus kauguses süttivatest materjalidest. Mahavalgunud õli või muu kergesti süttiv vedelik tuleb koristada viivitamatult, koristamisel kasutatud absorbeerivad ained tuleb koos vedelikuga viivitamatult mahavalgumise kohast eemaldada.

7.13. Jäätmeid, mis võivad sisaldada hõõguvaid kehi või tekitada sädemeid, tuleb hoida tuhaurnides teistest jäätmetest eraldi.

7.14. Materjale, vedelikke ja gaase võib tootmises kasutada ja ladustada tootja juhiste ning kehtestatud ohutusnõuete ja piirkoguste alusel.

7.15. Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud kohtades. Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele vastavate tuhaotsidega, mida tühjendatakse regulaarselt selleks määratud kohtadesse.

7.16. Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine on keelatud igasuguse kergesti süttiva materjali läheduses. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides on lahtise tule kasutamine ja suitsetamine keelatud. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides ei või kasutada sädemeid tekitavaid seadmeid, masinaid ja tööriistu.

7.17. Tuletöö tegemise koht peab olema selleks ettevalmistatud ning tuletöö tegemise ajal peab olema tagatud tuletöö tegemise kohas tuleohutus ja järelevalve.

7.18. Tuletöö lõppemisel tuleb tagada tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohtu äralangemiseni.

7.19. Tuletöid võib majandustegevusena osutada isik, kellel on kutsetunnistus või kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.

7.20. Tuletööde tegemisel tuleb mahuteid, mida on kasutatud tuleohlike vedelike hoiustamiseks, gaasiplahvatuse vältimiseks hoolikalt ventileerida.

7.21. Tuleohlike (keevitus-, löike-, kuumutus-, lihvimis-, joote- jms) tööde tegemisel tuleb rangelt järgida kõiki tuleohutuse nõudeid.

7.22. Tootmisruumides ja ladudes on keelatud kasutada lahtiseid soojuskiirgusseadmeid, välja arvatud juhul, kui see on vajalik tootmisprotsessist tingituna ning nende kasutamise ja hooldamise on kirjalike juhendmaterjalidega reguleerinud ettevõtte ega ole vastuolus seadme tootja väljastatud kasutusjuhendite ja ohutusnõuetega.

7.23. Suitsulõõre ja korstnaid tuleb puhastada vähemalt üks kord aastas.

7.24. Tuleohlike vedelikke tuleb säilitada tulekindlates anumates. Neid on keelatud valada kanalisatsiooni või reovete hoidlasse.

7.25. Kõik masinad, seadmed ja mahutid, mille läheduses kasutatakse või hoitakse kergesti süttivaid vedelikke, tuleb maandada.

7.26. Tuleohlike ainete, esemete, materjali, kauba jms hoiukohta või -ruumi ja selle sissepääsusi ei tohi tööprotsessi käigus jätta järelevalveta. Muul ajal peab hoiuruum olema suletud ja lukustatud selliselt, et sissetungimine oleks välistatud ilma lukke või konstruktsioone lõhkumata.

7.27. Tulekahju korral tuleb tõkestada tule levikut, sulgedes ukSED, aknad, tuletõkkeused ja -luugid ning peatades ventilatsioonisüsteemi ja transportööride töö.

Seadmete ja masinate kasutamine

7.28. Seadmete ja masinate ekspluaterimisel tuleb kinni pidada tootja, importija või müüja juhenditest.

7.29. Seadmetele ja masinatele tuleb teha regulaarset tehnohooldust.

Ehitise ja territooriumi hooldus

7.30. Siseveevõrgu-, sisekanalisatsiooni- ja küttesüsteemi, katuseid, vihmavee- ja reoveetorustikke, drenaaže ja settekaeve tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada.

7.31. Kasutamata ja kütmata hoonetes või ruumides paiknevad veevõrgud ja küttesüsteemid tuleb sulgeda, tühjendada ja hoida tühjana.

7.32. Ehitise katuseid tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada.

7.33. Talveperioodil peab olema korraldatud regulaarne lume- ja jääkoristus hoone konstruktsioonidelt (sh katuse) ning libedatõrje territooriumi käiguteedel.

7.34. Kindlustuskoha kinnistul asuvad puud või puude oksad, mis võivad tekitada kahju või selle tekkimisele kaasa aidata tuleb kahju ärahoidmiseks eemaldada.

Turvalisus

7.35. Kui kindlustuskohas on automaatne valvesignalisatsioon, tuleb seda regulaarselt kontrollida ja hooldada, et tagada selle korrasolek.

7.36. Hoone või ruumi aknad, ukSED ja muud sisenemisvõimalused tuleb hoonest lahkudes sulgeda ning lukustada selliselt, et kolmandatel isikutel puudub võimalus sisse tungida lukke või konstruktsioone lõhkumata.

Kauba ladustamine

7.37. Kaup tuleb ladustada põrandapinnast vähemalt 12 cm kõrgusele.